

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu: 1 lună 5 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru România și străinătate: 1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garinond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr., a treia-oră 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplace Nr. 15.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrite nu se înapoiază.
Numeri singuratici la 5 cr. se vënd la Tipografia „soc.” pe acțiun.

Invitare de abonament

la

„TRIBUNA“

Ci 1 Aprilie 1899 v. încep noue abonamente lunare, cuartale, emestrale și anuale.

În nuii abonenți sânt rugați a grăbi cu reînnoirea abonamentelor lor, pentru regulata expediția foil.

Abonamentele se fac prin mandate postale și numai pentru un timp, care începe cu prima și se termină cu ultima lună, după stilul vechiu.

Abonamentul anual costă . . . 14 fl. — cr.
Abonamentul semestral . . . 7 fl. — cr.
Abonamentul triunar . . . 3 fl. 50 cr.
Abonamentul lunar costă . . . 1 fl. 20 cr.

Este în interesul dlor abonent, ca adresele să fie însemnate oât e poate de corect și legibil. Donni abenenti vechi sânt rugați a lipi pe mandatul postal adresa tipărită dela fășile, în oare li-s'a trimis „Tribuna“ până acou.

Administrațiunea

Autorul.

§). În sfârșit cunoaștem pe autorul broșurei, care a făcut atât de bun serviciu cauzei noastre naționale, și atât de ru serviciu celui-ae a comandat broșura — baronului Bánffy, încât a trebuit să se lapede de ea.

E drept, că autorul nu s'a anunțat el însuși, pentru-că e prea „modest” (altu poate-că i-ar zice: prea „fricos”) și nu rea să figureze în presă și pe buzele oamenilor ca mercenar, plătit din fondurile disponibile ale lui Bánffy, dar i-l-a descoperit ministrul-president Széll actualul seu șef, și la moment l'a dispnsat de sarcina grea și nemulțumitoare de a mai scrie și în viitor broșuri preamăritoare de oameni compromiși — firește, pe plată bună.

Numele autorului e Jancsó Benedek.

Ministrul-president Széll ține să o știe lumea că autorul broșurei e descoperit pentru-că pe cale semi-oficială aduce la cunoștință publică, că Dr. Jancsó Benedek a fost dispnsat de serviciu cel-ave în secția de naționalități, creată pe lângă presidenția ministerială.

Dr Jancsó e deci demisionat. Așa se zice în stil mai înalt. În stil de rînd s'ar zice: Dl Jancsó a fost dat afară sau e fost trimis la primblare, — singura ocupație ce o are astăzi și fostul seu stăpan, Bánffy.

Ca să nu mai poată trage nime la îndală, că autorul broșurei e dl Jancsó Benedek, reproducem comunicatul apărut în semi-oficialul Bud. Tud., care sună astfă:

— Dl. Dr. Jancsó Benedek, profesor, împărțit spre serviciu în secția de naționalități din presidenția ministerială, a fost dispnsat de mai de-parațele sale servicii. Această dispnsare e adusă în general în legătură cu broșura despre politica lui Bánffy în chestia de naționalități, dat fiind că în cercurile politice Jancsó e considerat de autor al broșurei.

E destul de clară vorba. E lămurit deci un lucru: că broșura e scrisă de un om, care a făcut parte din faimoasa secție de naționalități. E scrisă de Jancsó, — distinsul cunosător al

chestiei române, — cum il numeau unele foi maghiare; e scrisă pe baza datelor ce le avea la îndemână și i-le pune la dispoziție, colegul seu de secție, cavalerul Jeszenszky, și e scrisă la porunca lui Bánffy, cum o spune la timpul seu Pesté Hirlap, ear plătită a fost munca, probabil din cele cincizeci de mii, destinate pe seama informării străinătăței.

Cei-ee căutau pe autorul broșurei în București, pot să fie deci liniștiți, căci autorul s'a aflat. L-a aflat prim-ministrul maghiar Széll, care s'a ținut de vorba; a anchetat lucrul și a constatat, că în broșură cu adevărat se cuprinde divulgare de secrete de stat, ear în consecință, a luat pe autor dela vraful fondurilor de dispoziție și l'a trimis îndărăt la catedra profesorală.

L-a trimis să facă știință, nu politica de naționalități și broșuri de porunceală.

Dispnsarea, sau dacă vreiți, destituirea sau demisionarea lui Jancsó, e o satisfacție pentru noi. Mult rău ne-a făcut și Jancsó în secția de naționalități, și pentru răul ce ni-l-a făcut, a venit rîndul să-i primească răsplata.

Și-o vor primi și ceilalți, toți. Trebuie să o primească. Pentru-că există o dreaptă răsplătire pentru tot ce se întâmplă în lumea aceasta, și de ea nu poate scăpa nimeni. Nimeni! Binele se răsplătește cu bine, răul cu rău. Așa a fost de când e lumea. Nedreptatea trebuie să fie răbunată și se răbună ea însăși, pentru-că altcum nu s'ar pute menține echilibrul între cei buni și cei răi. Prea s'ar ridica deasupra cei răi. Nemesis, zeița răbunării, a existat deci în trecut și există și astăzi. E puterea nevăzută, care poartă cântarul fericirii oamenilor, împedecă desfrăul și atrocitățile prea mari și prea multe, taie firul fericirii pe seama celor nevrednici de fericire și astfel grijește ca echilibrul să fie menținut întru toate. E forța răbunătoare.

Da, Nemesis există și astăzi și îi ajunge pe toți păcătoșii. Ieri pe Bánffy, astăzi pe Jancsó, mâne pe... altu. Și îi va ajunge pe toți cei-ee s'au atins și se vor mai atinge de sanctuarul nostru național. Toți cei-ee căutau-au să zdrobească fortăreața noastră națională, vor căde singuri, vulnerați și zdrobiți.

Și când toți vor fi la pământ, satisfacția noastră va fi deplină.

Și vom ajunge să-i vedem pe toți la pământ.

Sântem un popor plin de vitalitate; sântem un popor de milioane, unitari în voință, solidari în aspirațiuni, element de ordine și de cultură, cu ideale frumoase și nobile: și un astfel de popor reprezentă o putere de care trebuie să se fiină seamă. O putere care nu se poate zdrobi.

Cel-ee face încercarea să zdrobească această putere, își frânge singur gâtul.

Pentru-că chiar dacă ne-ar părăși toți, nu ne părășește credința în forțele noastre proprii.

Chiar de ne-ar fi toți dușmani, amică bună ne rămâne Nemesis, care urmărește și ajunge pe toți răuvoitorii nostri.

Amică bună ne rămâne puterea nevăzută, care poartă de grijă ca arborii să nu crească până la cer, ca pocălul nedreptăței și al suferințelor să nu fie golit de cei-ee nu-l merită, ci-l răstoarnă tocmă când e plin, lăsând în urmă pe infamante pe fruntea celor-ee l-au fost destinat pe seama nevinovaților.

Cei-ee nu se tem de noi și de forțele noastre, să se teamă deci de amică noastră, de Nemesis, care îi urmărește și îi ajunge pe toți.

Cu siguranță îi ajunge.

Exemplu: Bánffy și Jancsó!

Sibiu, 8 Aprilie n.

ALEGEREA DE EPISCOP ÎN ARAD. Consistoarele din Arad și Oradea-mare au căzut de acord, ca sinodul diecesan extraordinar, pentru alegerea de episcop pe seama diecesei Aradului, să fie convocat pe ziua de 2/14 Maiu. Actele referitoare la această învoială s'au trimis consistorialului metropolitan din Sibiu spre învinițare.

Broșura lui Jancsó. Alkotmány înregistrează faptul, că Dr. Jancsó Benedek a fost dispnsat de serviciile ce le aducea secției de naționalități din presidenția ministerială, și face următoarele reflecții:

„Din secția de naționalități a eșit deci — spiritul. În viitorul apropiat se vor mai întemplă de altcum astfel de dispnsări, cari toate stau în legătură cu faimoasa broșură.”

Va să zică, vine rîndul și la cavalerul Jeszenszky! Să-l vedem!

Széll, Bánffy, Tisza.

O paralelă.

Neue Freie Presse a publicat în unul din numeri mai recente un prim-articol, în care se făcea paralelă între sistemul politic al lui Széll, Bánffy și Tisza. Se zicea în articol, că Bánffy s'a recomandat însuși Coroanei de ministru-president maghiar, pe când pe Széll l'a silit situația politică a țării și Coroana să primească sarcina aceasta. Bánffy chiar și în preșeara demisionării sale s'a luptat pentru conservarea puterei în mâinile sale, — Széll a aruncat dela sine odată această demnitate, spre consternarea colegilor sei. Pentru Bánffy, legile fundamentale referitoare la dualism și constituția maghiară erau numai hârtie scrisă, pe care el, dacă îi venia așa mai bine la socoteală, o interpreta sau o pune la o parte, după plac. Széll e deakist ortodox, în fața căruia legea e sfântă. Bánffy, înerezut în particular seu, era brutal și necruțător față de opoziție, Széll desarmează pe contrarul seu politic prin echitabilitate și respectarea opiniei contrare. La aparțință aceasta e o deosebire de maniere, în fond însă e un contrast de sisteme. Principiul lui Deak Ferencz era, că oamenii trebuie să fie împrieteniți cu raporturile politice.

Tisza și Bánffy au rupt cu acest sistem. Au început o politică agresivă, și au căutat ca ideile lor să fie octroate contrarilor, cu ajutorul mijloacelor despotice. Tisza Kálmán a nimicit capitalul moral al națiunii, pentru a întări statul maghiar în contra aspirațiilor absolutistice. Politica lui Bánffy nu e decât o continuare mai dură a acestui sistem. Acum, cu venirea lui Széll la putere, a înțat o perfectă schimbare de sistem, în direcție de drept și echitabilitate.

Așa paralelă fac Schreib-Moritzii dela N. F. P. între Széll, Bánffy și Tisza, și nu-i vorbă, paralela are base de adevăr și e succasă în multe privințe. Întrebarea e numai, că cum se face de cei dela N. F. P. găsec și recunosc greșelile prim-ministrilor maghiari totdeauna numai după retragerea lor dela acest înalt post, ear până sânt stăpani pe situație sânt lăudați și proamăriți ca niște capete extrem de luminate? Bánffy era agresiv, dur, despotice, — tot însușiri constatate de N. F. P. — pe vremea când era prim-ministru maghiar! De ce nu i-o spunea atunci N. F. P.?

Răspuns ne-ar pute da socoteliile fondului de dispoziție, dacă s'ar purta socoteli despre ele.

Gimnasiul din Năsăud.

Chestia gimnasiului din Năsăud a înțrat în fase noue. Zilele trecute a umblat o delegație pe la ministrul de culțe și instrucțiune publică, ca să-i comunice, că mare nedreptate s'a făcut grănițelor din Năsăud, prin numirea famosului Gheție de director gimnasial în locul alesului Dr. Tanco. Ministrul Wlassics a liniștit pe membrii delegațiunei, asigurându-i, că dispoziția ce a luat, nu are motive personale, ci e isporită din literile lezei. Greșeala s'a comis la Năsăud, alegându-se directorul gimnasial fără concurs. De altcum Dr. Tanco nici nu poate fi director, pentru-că e prea bătrân și nu știe ungurește.

Resultatul umblării Năsăudenilor la Pesta, este, că s'a eșoris concurs pentru postul de director gimnasial, cu terminul pe 24 Aprilie c.

În legătură cu acestea adaugem următoarele:

Deunăzi, la 30 Martie n. s'a ținut adunarea comitetului fondurilor grănițerești din Năsăud.

Între altele s'a hotărât ca la 1 Septembrie să se deschidă un conviciu pentru 100 studenți. Între acestia 20 vor fi întreținuți gratuit.

Interesantă e interpelarea ce Gerasim Domide, parohul Rodnei, a adresat șefului dr. Ioan Pop, în chestia denumirii lui Gheție de director substitut.

Di șefedinte răspunzând a făcut istoricul chestiunei, cum Ciocan a anunțat patronatul că „trece” dela postul de director gimnasial ca profesor universitar, cum însuși Ciocan a încredințat pe Dr. Paul Tanco cu conducerea gimnasiului, motivele din cari a puerces comisuncea fondurilor alegend pe Dr. Tanco de director, și neintărirea dlui Tanco de director din partea ministrului.

Spune că patronatul gimnasiului nu are emoșionată în mod oficioasă Gheție e numit de director, fiindcă Gheție nu a anunțat patronatul că e demisit, declară că toate actele oficioase ce sânt adreseate direcțiunei gimnasiale merg la adresa dlui Dr. Tanco, care e recunoscut de patronat ca director substitut.

Discursurile dela „Dacia“.

A II-a întrunire.

Fleșă.

Sântem adunați aci într'un scop sfânt. Faptul, că ne găsim cu toții aci, dela Cantăuzino, Take Ionescu până la Fleșă este o dovadă, că înima poporului este săngerândă.

Omul acesta, Sturdza, care a pângărit biserica, dacă ar pute să mai stea la guvern, ar nimici și ideea de patrie.

Oratorul arată cum Sturdza a ținut azi ședința la cameră pentru a osteni opoziția.

Nu știe, că poporul român când luptă pentru demnitatea lui nu ostenește nici-odată.

Dacă el declară camera în permanență, și poporul se declară în permanență pentru a lupta în contra guvernului.

În acest timp hai multe doamne, cari erau în loji au aruncat flori la tribuna de unde vorbea oratorul. Întraaga sală izbucnește în aplauso frenetic.

Semn de Bună-Vestire, spune o voce din mulțime.

Di N. Fleșă: Sentimentul este ca floarea; trebuie cultivat cu sacrificii. Noi luptăm pentru sentimentul nostru de demnitate națională, pe care ne-a veștejit-o Dimitrie Sturdza. (Salve de aplause).

Di Sturdza a avut mesteșugul nenorocit să nemulțumească poporul înțreg timp de 3 ani, de când e la putere!

Acost om a fost o înclinată sfruntată a tuturor ideilor pentru cari am luptat în opoziție.

Disescu.

Deși nu era hotărât să vorbească, profesorul universitar este adamat de multime.

Înteleg expluziunea simfomentului de indignare, care ne adună pe toți aci, — începe di Disescu. Apoi, d-s'a arată, ca profesor, că temeritate era și protestarea studenților universitari. (Aplause prlungite).

Fapta lui Sturdza nu e o tradare de care vorbește codul penal. Dar' ambiția, rivalna de

putere, a adus pe acest om la criminalitatea de care e vinovată.

În această durere imensă avem însă o mare mângâiere; aceea că vedem că există o dreptate și ea nu va întârzia de a se arăta.

Sânt câțiva ani de când se comisese seditația din Transilvania cu devastarea caselor lui Rafiu. Atunci erau la guvern conservatorii și n'am fost împedecați să facem manifestație de protestare.

Eram sigur că această chestie mare va fi pângărită și va deveni o armă de guvern. În opoziție, Sturdza a adus în senat chestia națională și a tratat de nemernic pe ministrul conservator. Venind la putere — s'a făcut dreptatea — el a debutat cu susele dela Iași, care a fost prima parte a unui program de tradare, acum pe deplin dovedit.

Acest proces nu se poate rezolva decât prin decapitarea lui Sturdza.

Dacă el e nevinovată, să vie alături cu noi să ne ajute atunci, să facem proba în contra Ungurilor, că nu sântem demni de atâta rușine. (Aplause).

Din România.

Deși corpurile legiuitoare s'au închinș lupta opoziției unite se continuă contra dlui Sturdza.

Nouă întrunire.

Joi, o nouă întrunire publică a avut loc în sala „Dacia”; sub presidul dlui Theod. Rosatti. Despre decursul ei putem raporta, decamadată următoarele:

Deschizend întrunirea șefedintele zice, că lupta aceasta este a tuturor Românilor.

Filipescu.

Se dă cuvântul dlui Nicu Filipescu, care zice:

Toate actele săvârșite de patru ani încoace în chestia națională se datoresc numai și numai lui Sturdza.

Scusele dela Iași, au fost, dicitate lui Sturdza.

De trei-ori a afirmat dl Marghiloman lucrul acesta în cameră și de trei-ori a făcut Sturdza.

Au fost țări unde ministrul au fost împinși de popor spre acte nesocotite și totuși, când ministrul au avut slăbiciunea să le comită, au plătit ei, cu pielea lor.

Dar' noi de ce am suferi ca ministrii cari în contra protestărilor noastre bărbătești ne duc din umilință în umilință, să stea la locul lor, în paguba demnităței țării noastre?

Delavrancea.

Urmează la tribuna întrepidul naționalist, Barbu Delavrancea:

„Mă voiți sili, dlor să vă spun în câteva cuvinte ceea-ce simt asupra răboiului declarat între un popor și un om — între o rasă și un om.”

Până acum am făcut politică noi, de acum vom face istorie, căci vom sfâșia nerușinatele pagini din istoria nemului.

Mâne blăstémul va răsună ca trîmbițele dela a doua înviere asupra omului, care se numeste Dimitrie Sturdza.

Chestia națională este și un vis, și un ideal, și o realitate. „Vis” pentru generațiile tinere; ideal, pentru oamenii politici; și realitate, a cărei formulă o pot găsi bărbății înțelepți, fără să turbure liniștea, nici în stat, nici afară.

Invenția daco-românismului nu este a noastră, ci a vrășmașilor țării noastre.

Toate popoarele de aceeași rasă formează o ființă, și dacă sânt supuse la două Coroane, sânt oinsit supuse, deși formează o singură ființă etnică.

Azi ne întrebăm: ce au făcut guvernantii din visele tinerilor, din idealul bătrânilor, din realitatea cumintilor?

Le-au spurcat pe toate. Aceasta este opera omului fără minte și fără inimă.

Cât timp va sta Sturdza la putere, o fatalitate urită va sta deasupra destinelor noastre.

S'a spus că m'am schimbat! Dacă cineva dela 93 și până acum m'ar fi urmat ar fi văzut, că nu m'am schimbat eu, ci ei s'au schimbat.

Da, l-am lădat, dar păcatul nu e că l-am făcut elojii, ci că după elojile mele a urmat blăstémul tuturor!

Mi-s'a spus, că pe umeri mei l'am ridicat. Da, și nu m'oi iert. Am expiat greșeala prin durerea mea.

Inchiderea.

După Delavrancea au mai vorbit domnii Fleva și Măiorescu, și apoi întrunirea s'a sfârșit. Despre aceste din urmă discursuri vom raporta în nrul viitor.

Banchetul Ligei.

Banchetul, ce comitetul Ligei a hotărât să dea Joi, în onoarea dlui Delavrancea, s'a amânât pe mâine, Duminecă seara. Banchetul va avea loc la hotel »Bulevard«.

O telegramă.

»Kronstädter Tageblatt« de ieri publică, în formă de telegramă, următoarea notiță curiosă:

»București, 7 Aprilie n. După informațiuni ce vin din cercurile curței, schimbarea de guvern, recunoscută și din partea Coroanei ca necesară, se întârzie prin prea aspra accentuare a contrastelor politice lui Sturdza în chestiunea transilvană (vrea să zică: a »Românilor din Transilvania«).

Revistă externă.

Conferența de pace.

Invitări oficiale la conferența de pace au fost trimise în 6 l. c. prin reprezentanții diplomației ai Olandei. În ele se face amintire despre intenția laudabilă a Țărului de-a se pune stavilă înarmărilor și a se răspândi binefacerile păcii. Apoi se accentuează interesul reginei Wilhelmina față de conferență.

Afară de Bulgaria, Monaco și Vatican, sunt invitate toate statele europene, în număr de 19, apoi Statele-Unite din America-de-Nord, Siamul, Persia, China și Japonia.

Prima ședință a conferenței va fi la 18 Maiu e.

După o informațiune a ziarului »Kölnische Zeitung« delegații Americiei ar fi primit dela guvernul lor îndrumarea, să declare în conferență, că Statele-Unite nu se învoiesc la reducerea înarmărilor, eventual la o desarmare, de oare-ce America este în privința armărilor mult îndrăgăstatul statelor europene.

Calea ferată africană.

Construirea călei ferate, care are să împerecheze orașul Cap cu Cairul, după-cum anunță o știre din Londra, este asigurată. Guvernul Germaniei a avisat pe Cecil Rhodes, prin reprezentantul acestuia din Berlin, Davis, că va depune în Reichstag un proiect de lege, prin care cere autorizare de-a putea garanta construirea călei ferate.

Se asigură, că împăratul Wilhelm arată foarte mare interes față de proiectata linie ferată.

Programul guvernului bulgar.

Din Sofia se anunță, că în 2 l. c. ministrul-president al Bulgariei Grecov a ținut la o adunare de cetățeni în Tirnova un discurs-program, în care a asigurat libertatea alegerilor și a condamnat aspru politica aventurioasă a guvernului anterior în ceea-ce privește afacerile exterioare. El a zis, că ori-care cabinet bulgar, care se întoarce în contra intimelor raporturi cu Rusia, comite tra-

dare în contra patriei și a coroanei; aceasta cu atât mai virtuos, că Rusia a declarat, că nu vrea să se amestece în afacerile interioare ale Bulgariei. Grecov a asigurat apoi, că guvernul actual ține să cultive cele mai bune raporturi cu toate puterile mari și cu toate statele vecine și se va reține dela orice politică aventurioasă. După Grecov a vorbit ministrul de interne Radoslavov, care a condamnat deasemenea nedreptățile guvernului trecut și a desfășurat programul politice interne a cabinetului actual. Ambe vorbirile au făcut pretutindeni în Bulgaria cea mai bună impresiune. Din Tirnova ministrii au plecat la Ruscio, unde au fost foarte călduros primiți.

Din toată lumea.

Chestia Samoa. — Impăratul Wilhelm în Egipt. — Întâlnire de împărați — desmițită. — Inarmarea Svediei.

Propunerea Germaniei, ca pentru regularea chestiei Samoa să trimită fiecare stat (din cele trei) câte un comisar și comisiunea aceasta să iee deciziuni unanime — a fost primită și din partea Angliei.

Ziarul Avenir Egyptien e informat, că împăratul Germaniei Wilhelm va călători la toamnă în Egipt, ca să facă visita promisă Chedivului. Se crede, că visita are însemnătate politică.

În Viena se lăse zilele acestea știrea, că Impăratul nostru, al Germaniei și Țarul vor avea în decursul anului curent o întâlnire în Polonia-rusească, la Skierniewița. Știrea a răspândit-o un vântor de curte rusesc, dar' ea se desminte categoric.

Camera Svediei a votat 2,388.000 coroane pentru cumpărare de arme și 2,200.000 coroane pentru scopuri de fortificații.

Rane deschise.

»Budapesti Hirlap«, organ, care în urma fuziunii stă foarte aproape de guvern, vorbește de rane deschise. Va să zică, cu toată împăcarea partidelor maghiare, cu toată fuziunea și confuziunea ce s'a făcut, totuși mai sunt rane deschise.

E bine că o recunoșc și aceia, cari cred, că în Ungaria nu sunt decât Maghiari, și cari se sinamăgesc, că vindicând ranele ce 'și-le fac Maghiarii între sine, în lupta ce o duc pentru putere și oalele cu carne, au vindecat țeara de toate ranele sale.

Eată ceva din scrisorile ziarului maghiar:

»Guvernul căzut, adese-ori s'a lăudat cu politica lui național-maghiară și nu se poate nega, că în jurul maghiarizării numelor și a numirilor de localități, are merite. Abia însă a încetat frica, ce a isvorit din forță, și eată că se ivește efectul contrar al apăsării. Am vorbit — zice — despre casurile din Santova și Szarvas, și nu vorbim acum despre agitațiunile radicalilor sârbi și ale Valahilor, cari protestează chiar și contra intențiunei, ca Reuniunea culturală română să dea obiecte etnografice pentru muzeul ce-l va înființa în Cluj »Kárpátyesület-ul ardelean«.

De cât acestea e cu mult mai deosebit faptul, că în Dumineca Paștilor episcopul luteran Baltik a ținut o predică slovacă în Balassagyarmat, din care causă Maghiarii au părăsit biserica.

Dimpotrivă în Tolna, în comitatul lui D. Perzel, preotul catolic începe a predica ungurește și Svabii părăsesc biserica și fac în piață turburare cu caracter național german. Cine ar fi crezut, ca în capitala Neogradului panslavismul s'e-și scoată capul, ear' în comitatul Tolna s'e demonstreze în contra Maghiarilor? — Stați numai, stăpânilor, că acesta-i numai începutul!

Din Viena.

Despre serata dată în onoarea lui Bolcaș, ni-se mai scriu următoarele:

Viena, în 4 Aprilie n.

După multe voiajuri, în decursul cărora dl Bolcaș a văzut și a pățit multe, îl vedem acum ajuns la finea Odiseei sale. Primirea în București din partea studenților români 'i-au fost tot atâtea momente, în cari s'a convins despre iubirea care tinerețea română 'i-o păstrează. Dar' nici tinerețea studioasă din Viena nu a întârziat a-i aduce elogiile sale fratelui ei Bolcaș. La serata aranjată de dl Vaida Voevod și dl Popovici la restaurantul Mitzko, s'a întrunit un număr frumos atât din colonia română, cât și studențime. Serata a decurs astfel:

Dl Vaida deschizând serata caracterizează prin puține cuvinte starea de odinioară din Bihor și desinteresul care a domnit odată.

Amintind exchiderea dlui Bolcaș ca o încercare a supremației maghiare, care nu 'l-a exchis pentru-că doar' a făcut parte la o convenire din Oradea, nu pentru-că a fost la congresul din Turin, ci pentru-că a văzut în el acele calități ale unui tânăr fraged, care dezvoltându-se îl vor face conducător demn al poporului. Dar' lovitură de moarte a șovinismului maghiar nu a succedat. Acel Bolcaș, pe care ministrul maghiar a crezut că 'l-a nimicuit cu forța, acel Bolcaș se va întoarce mai puternic și mai oțelit în sentimente și în idealuri. Îl asigură că și aici va afla același teren, pe care se va desvolta, același sprinț la frații sei din Viena.

Dl Popovici luând cuvântul relevă cosmopolitismul, ca un factor în-favorabil în viața noastră socială. Sunt popoare cari au putere în sine și cari dispun de această putere în măsură mai mare decât noi; acestea pot să-și permită luxul cosmopolitismului, dar' nu noi, cari suntem datorii a concentra și a ne folosi toate puterile pentru ajungerea țintei noastre naționale. Căci vai de acel popor care își risipește forțele sale dând curs liber egoismului urit. D-sa amintește prin cuvinte petrunzătoare faptul generos al dlui Șomănescu. Prin acest nobil act 'l-a ajutat nu numai pe el, ci ne-a ajutat pe noi pe toți, a ajutat cauza noastră națională. Propune să se trimită o telegramă dlui Șomănescu, ceea-ce se primește cu entuziasm. Într'un mod lin, prin cuvinte dulci, a răspuns dl Bolcaș. Nu persoana mea, zice d-sa, ci principii, idealul, îl sârbați d-voastră astăzi în momentul acesta plăcut. Dorește, ca să nu se răcească ferbințeala credinței în acest ideal pe care ni-l-am înăugat noi și părinții nostri, ci să rămână sfânt și intact în inimile celor tineri, cât și în inimile celor cărunți, căci astfel dacă mic și mare va fi pătruns de acest ideal, vom pute ajunge realizarea lui. Cuvintele acestea au fost întimpinate de aplause furtunoase.

Asemenea au vorbit cu deosebit succes și alți domni, din cari am putut cunoaște deplin însuflețirea ce o poartă tinerețea română pentru cauza noastră sfântă. Zafron.

Chestiuni bisericești.

Din protopresbiteratul Verșefului.

IV.

Afacerile protopresbiteratului.

Administratorul protopresbiteratului nostru — vacant de șapte ani — dl Mihaiu Juica, paroh în Sredieștea-mică, ține să facă ilusorie legea bisericească. Precum se menține de autoritatea superioară într'un mod ilegal în oficiul ce-l reprezintă, astfel și el la locul său se arată vrednic în a nesocoti legile noastre.

Reprezentanța protopresbiteratului nostru — sinodul — a încetat a se mai aduna. În decurs de șapte ani, de când administrea d-sa acest tract, numai 2, zic două sinoade s'au ținut. Astfel celei mai importante corporații bisericești din tract, nu 'i-se dă posibilitatea de a regula afacerile bisericești, școlare și fundaționale. Se poate o anomalie mai mare, ca să nu se convoace sinodul protopresbiteratului și să se eludeze astfel o dispoziție a statutului organic? În modul acesta apoi nu e mirare că nu se poate controla pe cale competentă-oficioasă activitatea organelor noastre bisericești și că hotărârile luate în ședințele celor două sinoade au rămas până azi neexecutate.

Despre comitetul și epitropia protopresbiteratului nu mai amintesc. Aceste există numai după nume, căci o unică ședință n'au ținut, bagseama nici nu au obiecte demne de pertractat!

Scaunul protopresbiteratului deasemenea e în totală amorțire. Doar' numai câte o alegere de preot îl mai trezește din somn spre a se aduna.

Dela introducerea legilor politice-bisericești — 1895 — acest administrator nu a mai revidat matriculele bisericilor parohiale. Se vede că d-sa este împăcat cu situația creată prin numitele legi, căci ține de superfluă controla necesară matriculelor noastre. Ședulele de cununie fiind șterse din partea congresului național-bisericesc, poate-că nici nu 'i-se mai reentează dlui administrator munca grea a revidării matriculelor!

Catechisarea dela școalele normale și medii din Verșeț — așa cred — este una dintre cele mai importante misiuni ale autorității bisericești. Cu această misiune a fost concretizat earăși administratorul nostru. Cum d-sa însă este prea ocupat cu afacerile multe (!) ale protopresbiteratului, s'a substituit — prin consistor — prin ginerele seu, preotul din Marghita-mare: Iuliu Iorgoviciu. Și »exempla trahunt!« ginerele merge pe urma socrului. Catechisajie după nume, căci de adevărată catechisajie vorbă nu poate să fie, când elevii abia îl cunosc pe catechet, de atâtea-ori îl ved la ora de catechisajie. Aceasta ne face rușine Românilor din Verșeț, unde catechetii celorlalte confesii propun cu tot zelul și foarte regulat studiul religiunei.

Ce să mai zic apoi despre starea păgubicioasă intereselor mari ale neamului, că sute de învățăcei români dela diferite meserii, cresc în Verșeț fără să li-se țină în limba lor învățatură despre credință.

Inspecția școalelor noastre confesionale din tract nu se face de fel. Mai mare neglijență nu se poate închipi, ca inspectorul confesional de școale să nu găsească timp în decurs de șapte ani spre a visita cel puțin odată școala din tract. Se știe că o datorință negleşă nu

poate decât să fie păgubitoare. Sunt comune unde nici la examene de mulți ani n'a luat parte, ci singur comisarul școlar a trebuit să le conducă cu prochiei locali.

La acte unde prezența șefului tractual este impusă prin legea bisericească, d-sa se scusă cu morbul seu și n' participă. Astfel la înmormântarea șor trei preoți din tract — căți au răpat în decurs de șapte ani — n'a aflat o bine să fie față și să satisfacă dispoziții regulamentului pentru parochii (S.).

Firește, că dacă vorba este de ștafișt material, apoi d-sa e — activ. A'm — deși prea ocupat cu administrarea tractului și morbos — a primit și administrarea parohiei din nou înființate din comuna Dobrița, din tractul Paștelovei, fiindcă 'i-s'a pus la dispoziție din partea consistorului diurne și șese de cătorie. Întreb: oare nu se găsește în ceea noastră un preot harnic, care să e încredințat cu administrarea parohiei din Dobrița, decât administratorul un protopresbiterat? Și: poate să-și implinească acest administrator cum se ivine datorința în ambele sale oficii? U

Activitatea d-sale e surprinzătoare — când vorba e de căpătuirea familiei sale.

În comuna Marghita-mare — parohie de clasa I. — a așezat pe ginerele seu, amintit mai sus, care pe lângă remunerația de catechet al școlaelor din Verșeț mai primește dela consistor 300—400 fl. pentru administrarea bunurilor diecesei cumpărate tot la propunerea dlui administrator protopresbiterat.

În comuna de clasa I.: S-Januș, a ales de capelan pe nepotul d-sale Ariel Popoviciu, care nu are calificație decât pentru clasa II.

În comuna sa proprie de clasa I. Sredieștea-mică a ales anul trecut, pe ginerele seu P. Șepețianu, ca capela pe lângă sine — din cauza neputinței le a presta funcțiile parohiale — deși nici acesta nu are calificație decât pentru clasa a II-a.

Tot în anul trecut a exoperat prin consistorul din Caransebeș, ca parohia de clasa I. Retișorul să se declare de clasa II, prin sinodul eparchial. N'și putea da nime seama că unde s'e înțește cu clasificarea din nou a parohiei Retișor, a cărei parohie n'a încetat a fi una din cele mai bune din tract. Enigma de an s'a deslegat în curăd. Parochiul din Retișor: Ilie Luchiu, 'i-se institue — fără învoirea sa — un capelan, pentru care publicându-se concurs, și ginerele — capelanul dlui administrator — ales în anul trecut pe lângă sine — competează la postul acesta răi bun. Adecă anul trecut a avut administratorul nostru lipsă de capelan, ear' în anul acesta nu mai are. Consistorul cu violarea dispoziției regulamentului pentru parochii 'i-a dat permisiunea să competeze la Retișor. Cu toată preia făcută însă, norocul nu 'i-a favorizat pe această dată, căci abia au obținut câteva voturi.

Casurile aceste ilustrează din estul modul cum se aplică la noi dispozițiile legii și cum se lucră pentru binele obșteșc.

Este timpul suprem, ca să se puă capăt acestor stări nefericite, cari nu pt produce decât disgust și amarăciune în toate părțile.

Muncă cinstită și desinteresată e trebuiește spre a pute ajunge înalte scopuri ale bisericești: cultura religiioasă și morală a poporului. Această mună însă numai prin bărbați adevărați harnici, onesti și devotați binelui publico putem avea.

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Epigrame.

Unui literat obscur.

Dacă tipări-vei versuri, Ori chiar proză, — tu, obscur, Titlu mai eu și eu aflu! Ca »Nocturne«, stau s'o jur!

Ascunio.

Din Italia.

— Impresii dela Turin. —

Noemvrie 1898.

»Am veghiat nopțile, ear' în vremea zilei 'mi-am ostenit odată creierul, altă-dată picioarele, de m'am făcut nervos, — am stat o săptămână și mai bine pe pământul Italiei, patria artelor și a frumșetelor, careia nu 'i lipsește nicicând surisul grațiilor și al cerului — și nu am văzut Italia, pot să zic, că nu am văzut-o... O, lăsați-mă să 'mi înșir impresiile, câte încă nu le-am perdut, căci știți ce istorie se leagă de ele.

Cuprins în întreaga ființă de un sentiment de oboseală m'am trezit. M'am uitat să văd de e încă tot noapte? O lumină chaotică, alburie, se imbulzise la fereastra vagonului, fereastra asudă de greul ei, ca atinsă de o suflare morbulentă. Afară era zarea îngreunată de neguri. Fumul locomotivei se împreuna

cu el. Uruitul bizar al trenului agita mereu sufletul meu desconcentrat de neodihna alor două nopți.

Am șters giamul și 'mi-am lipit fruntea de el. Privirile 'mi-se împedecau de un părete dur de stâncă; trenul trecea prin o tăietură. În fuga trenului scobiturile și dungile stâncei se înșirau părând niște paseri adăpostite sub părete. Am scăpat din tăietură. Sub drum se scobora o coastă sălbatică, sub coastă o vale în umbră, cu iarba argintită și cu o gărlă, ce își sfârma undele cristaline printre petri ascuțite prăvălite de pe coastă, când vre-o vietate alergând printre tufișe le-a mișcat. Dincolo se vede ear' o coastă; la poală petriș, la deal frunza îngălbinită, scaldată în o lumină subțire de purpur. Deasupra nori purpuri, între ei un oaz de boltă sâmnă, mai în sus o zare plumburie. Am privit cu atâtea sete acest petec de azur! Am intrat ear' în o tăietură. Brezdele adânci ale stâncei întuneacă, scobiturile mari, de unde se desfaceau câte un bolovan, grupate în fuga trenului, îmi nășteau închipuirea unor fețe de monstri. Era mânia colosului de materie, care vâzând cum un puiu de om cu un smeu zglobiu îi calcă împărăția, se simțea umilit. O volbură de fum s'a pus înaintea giamului, ca să nu mai văd colosul mânos. S'a făcut întunecec dintr'odată. Ne-a înghițit! Când fumul se abătea, se vedeau păreții de stâncă brăzdați și întunecați. Sălbatecul uruit al trenului era înecat. Treceam prin un tunel.

Trenul sbura vesel pentru-că a scăpat din întunecec și uruia sălbatec simțindu-se în larg. Fumul s'a respirat dinaintea giamului. Pe coastă, înche-gând un desis fără de cărare răsăreau

în bună prietenie bolovani afumați și tufari cu frunza pălită. Pe un deal de parte se ridicau dintre petri zidurile unui sat, zidurile goale fără de îngrădituri și fără de arbori, abia lei și colo câte unul. Un turn îmbătrânit, cu cărămizile despoiate de var, cu pretenție să fi prin înălțimea sa o notă de variație în acest peisaj — înălța în nori aceleași colorii arde, luminate de raza soarelui. 'Mi-am adus aminte de colorile sgomotoase ale tablourilor ce reprezentă Hispania ori Italia de sud. Trenul cu suflet de aburi ușori nu avea nici un sentiment pentru colorile ce mă preocupau și sbura înainte froșnând.

La depărtări mici se ridicau ziduri de peatră clădite după cel mai ieftin sistem practicat de Cicalpi; în dosul ori înaintea lor pământ lucrat. Am gândit că va fi zidul deasupra sămănăturilor, ca să împedecă piovul, care le-ar duce cu sine; ear' unde era din jos... Dar' acesta pentru ce va fi? S'e oprească povoiul... În seriosul avânt, ce 'mi-l luasem întru pătunderea motivelor agricole din Italia habsburgică — aflându-mă deodată în fața unei probleme, pentru care nu știam să afl o rezolvire, m'am regândit cu neîncredere la răspunsul, ce 'mi-l-am fost dat mai nainte.

A intrat o damă tinără cu o fetiță ca un ânger. Eu nu aș fi pregetat de a o primi și pe mamă-sa între ângeri. A început să 'mi spună cu un accent dulce că e soare frumos și că va fi cald.

— Si, si... Ma io non capisco.

— Ah, vous parlez français. Oui?

— Non. Je comprende un peu, mais je ne parle pas.

Îmi aduc aminte, că le-am făcut multă silă ochilor, ca să mă recompenseze pentru cât am perdut din cauza neconștinței de limbi.

Am ajuns la Turin, în miezul nopții. Ploua. Am grăbit la un hotel de lângă gară, unde m'am înțeles cu frații Italiani asupra dorințelor mele, pe cari învoacă un considerabil quant al științei mele de vorbă italienească, le-am expus în următoarele:

— Mângiare; poi una camera.

Mulțumit pentru-că am ajuns cu bine până ac la un »non capisco« și »jene parole pas«, — am adormit fără de grijea zilei de mâine.

M'am sculat la 11 ore dimineață și am făcut o preumblare pe »Via Lagrange«; m'am oprit în fața statuei albe a lui Lagrange, întâia operă de artă, pe care am văzut-o deaproape în patria artelor — și am petrecut cu multă plăcere în »piazza Carlo Felice« între chrysanthemii indispuși pentru ploaia de Noemvrie, ce 'i-a bătut peste noapte. La mijlocul piazzei e un basin cu apă cristalină, la mijlocul basinului o moviă de petri, dintre cari saltă spre cer o săgeată de apă și cade în stropi argintii de se sfarmă pe aceleași petri negrite. Lângă căi se schimbă în iarăb boschete verzi cu straturi de chrysanthemii. Cum fimi mai aduc aminte sunt și doi-trei arbori în laturea în care se deschide »Via Roma«. Laturea din față o închide frontul gării centrale numită și »Porta nuova«. Cu tot respectul, ce 'mi-l împuneam pentru arta italiană și chiar pentru-că 'mi-ar fi plăcut mult frontul acestei gări, mă gena o notă disarmonică în arhitectura acelui front. Pe cât un lucru se

înălță mai mult prin calitățile sale erinente: pe atât greșelile fi par mai dominante. Caracterul frontului îl dau două șire de arcuri între pilastri — unul n parter, altul în etaj. Brăturile au pe tot un rol secundar. La mijloc, deasupra intrării, peste cinci arcuri din etaj se ridică un arc mare, superb, fără de nici o legătură cu vre-un brâu, fără de a se basa pe pilastri, în dimensiuni mult mai puternice și decât brăturile și decât pilastrii, un ornament frumos în sine, conținând aceleași motive, ca și arcurile ce îl înconjură, dar' aplicat în mod silnic și capricios fără de nici o continuitate. 'Mi-a făcut impresia, ca și-când 'lar fi furat biet de el de pe un alt zid și 'lar fi lipit cu îngrîșire pe acesta. Chiar așa cum stă astăzi fața zidirei, fatalul arc ar pute să fie adeseu ușurătate în legătură cu pilastrii, și îl ating cu nepăsare și cari ar trebui să fie întârziți pentru-ca să-i poată servi e razim. Superbul arc împreunat astăzi cu pilastri întârziți s'ar achita splendid de rolul seu de a forma prin dimensiunile sale o variație în ornamentarea frontului, dar' fără de a fi străin de celelalte ornamente, ci mai virtuos conechtrând motivele acelora și dându-le tot prin dimensiunile sale mai extinse — o expresiune mai pronunțată. Aș fi dorit să admir această zidire, și am com-pătimii-o. Opt zile însă, cât am stat în Turin, nu am aflat o piață să 'mi placă atât de mult ca și »Carlo Felice«.

Lucian Bolcaș.

(Va urma).

Să se curețe deci biserica și toate instituțiile noastre de ignoranți, egoiști și trândavi...

Român și creștin bun.

Cronica zilei.

Sibiu, 8 Aprilie n.

Academia-Română, întrunită în sesiune generală continuă lucrările în secțiuni.

Di I. M. Moldovan, prepositul din Blaj, a anunțat că are să meargă mai târziu...

Un roman interesant vom publica în curând, în foia ziarului nostru.

Comitetul societății pentru fond de teatru român, după cum aflăm din 'Familia'...

Di Dr. Emil Racoviță, care a plecat cu expediția belgiană, pe vaporul Belgica...

În București, s'a sfințit Joi o nouă biserică, în strada Pitar Moșu.

În aceeași zi s'a pus peatru fundamentală bisericii grecești și palatului legației grecești...

Mâne, Duminecă, va avea loc, în biserica Stului Stefan, un concert religios.

Pentru nenorocirii din Panticeu au mai încurs la protopopul Hăjigan aproape 100 fl. și multe bucate.

Andreiana, reuniunea pentru spriginirea meseriașilor rom. din Sebeș și jur, își va ține adunarea generală...

Programul: 1. Înscirerea de membri. 2. Censurarea raționinului pro 1898...

Azi a apărut nr 13 al Foi Poporului cu cuprins bogat și variat.

Serisori către popor de Elie Pop, inv. Filiala 'Concordiei' în Alba-Iulia de C. Petri.

În partea economică: Grăpatul și plivitul holdelor. Școala de repetiție economică...

În Școala română: Cetitul și sănătatea de Elie Câmpăan. — Epistole către un învățător tânăr de I. Pop Retezanul etc.

Atât în nrul acesta, cât și în nrrii anteriori, Foia Poporului publică multe informații...

Rugăm pe onor. noastră inteligență a sprigini această foaie și a o recomanda poporului spre citire.

Examenul teoretic la economia de model comitatensă (Sibiu, piața tirgulului de vite nr. 10)...

În Mogos-Miclești, în noaptea de 29 Martie a ars școala română...

În vecinătate ne surprinde Penes Curcanul, în frunte cu sergentul, plecând la Plevna și par'că auzim celebrele cuvinte...

Concursul P. I. Kabdebo. Conform publicației din 'Budapești Közöny'...

În Mogos-Miclești, în noaptea de 29 Martie a ars școala română...

Singurul mijloc natural purgativ ușor de luat este apa amară Franz Josef, care mai mult de douăzeci de ani se bucură...

Congresul internațional al ziaristilor s'a deschis în Roma alături, fiind prezent la ședința de deschidere regele Umberto...

Tot cea veche. 'Revista Orăștiei' credea într-o vreme că a revenit la gânduri mai bune...

În special îi impută 'Tribunei', că publică tot ce e contra lui și nici barem un cuvânt ce ar fi pentru el.

Săraca 'Revista', ce milă o cuprinde de di Sturdza! Nu sîntem așa de împetrită la inimă...

Că broșura e apocriptă, falsă? Că a scris-o di Take Ionescu, 'falsificatorul'? Sau ce? Noi nu găsim nimic...

Ședința publică. Primim invitare la ședința publică a societăților de lectură 'Ioan Popasu'...

Păpușile Reginei. Dintr'o scrisoare din București a 'Familiei' reproducem următoarele...

'Dornic a vedea această curiozitate, despre care am citit atât de mult în ziare, am intrat și eu, cu lumea ce mă impresora.

Aruncând o privire prin sală, numai decât văzui, că aici nu este o simplă expoziție de păpuși...

La intrare, în dreapta noastră, ne întimpină o grupă de Maghiari...

Urmează o păreche de țărani români de pe malul Tisei, probabil din Maramureș...

O fată română din Bărgău în pățile Nășudului; apoi o nevestă din Nășud, un grup de țărani din Transilvania...

Vedem apoi o curte din munții Bucovinei. Casa de lemn e mare și bine construită...

Un tablou foarte interesant e 'Hora la Animoasa' grupat în adevăr după un tablou real al răposatului Aman...

Grupa cea mai mare reprezintă sərbarea 'Junilor' din Brașov la Paști, tocmai în momentul când ei se coboară la vale...

O altă grupă, nu mai puțin interesantă, ne înfățișează 'Călușerii' în mijloc cu vătaful, deoparte cu lăutarii și de după gard cu băieții privitori.

În vecinătate ne surprinde Penes Curcanul, în frunte cu sergentul, plecând la Plevna și par'că auzim celebrele cuvinte...

Plecă-am nouă din Vaslui și cu sergentul zece...

Concursul P. I. Kabdebo. Conform publicației din 'Budapești Közöny'...

În Mogos-Miclești, în noaptea de 29 Martie a ars școala română...

Singurul mijloc natural purgativ ușor de luat este apa amară Franz Josef, care mai mult de douăzeci de ani se bucură...

Congresul internațional al ziaristilor s'a deschis în Roma alături, fiind prezent la ședința de deschidere regele Umberto...

În Mogos-Miclești, în noaptea de 29 Martie a ars școala română...

Singurul mijloc natural purgativ ușor de luat este apa amară Franz Josef, care mai mult de douăzeci de ani se bucură...

Congresul internațional al ziaristilor s'a deschis în Roma alături, fiind prezent la ședința de deschidere regele Umberto...

În Mogos-Miclești, în noaptea de 29 Martie a ars școala română...

Singurul mijloc natural purgativ ușor de luat este apa amară Franz Josef, care mai mult de douăzeci de ani se bucură...

Congresul internațional al ziaristilor s'a deschis în Roma alături, fiind prezent la ședința de deschidere regele Umberto...

În Mogos-Miclești, în noaptea de 29 Martie a ars școala română...

Singurul mijloc natural purgativ ușor de luat este apa amară Franz Josef, care mai mult de douăzeci de ani se bucură...

Congresul internațional al ziaristilor s'a deschis în Roma alături, fiind prezent la ședința de deschidere regele Umberto...

Di Dr. A. Codarcea, medic, după-cum aflăm cu satisfacție, a preluat instituțul de cură naturală, care se bucură de o bună reputație...

Ca cel mai plăcut mijloc pentru curățirea și îngrijirea dinților e de recomandat Calodon, care se poate căpăta totdeauna în stare proaspătă și pe garanția...

Știri merite. În Hódmező-Vásárhely, pogănicul Stefan Kocsis, de frica pedepsei din partea stăpânului...

În Corcoana, flăcăul Paul Szántó a tocat cu sapa pe porcarul Juhász, pentru-că înjurase pe mamă-sa...

Congres internațional în contra beției e întrunit în Paris, spre a se consulta asupra mijloacelor, prin cari să se combată cu efect patima beției.

POSTA REDACȚIUNEI.

Violei. Prea târziu pentru nrul de azi. 'Un alegător din cercul Lipovei'...

Zafron. Am primit toate scrisorile. Studentul mecanic în Viena. Se va publica.

Lucian. Primit. Am dispus. Salutări.

Tribuna Literară.

INFORMAȚIUNI.

La 'Teatrul Național' din București s'a jucat Marți, 4 Aprilie n., piesa dlui Iosif Vulcan...

La reprezentație a asistat și M. Sa Regina, augusta Carmen Sylva. Succesul a fost complet.

Comedia 'Gărgăuniu dragostei', care s'a reprezentat Marți pe scena 'Teatrului Național'...

Piesa nu are, negreșit, viciunea dialogului inerent vorbirii Bucureșteanului...

În Mogos-Miclești, în noaptea de 29 Martie a ars școala română...

Singurul mijloc natural purgativ ușor de luat este apa amară Franz Josef, care mai mult de douăzeci de ani se bucură...

Congresul internațional al ziaristilor s'a deschis în Roma alături, fiind prezent la ședința de deschidere regele Umberto...

În Mogos-Miclești, în noaptea de 29 Martie a ars școala română...

Singurul mijloc natural purgativ ușor de luat este apa amară Franz Josef, care mai mult de douăzeci de ani se bucură...

Congresul internațional al ziaristilor s'a deschis în Roma alături, fiind prezent la ședința de deschidere regele Umberto...

În Mogos-Miclești, în noaptea de 29 Martie a ars școala română...

Singurul mijloc natural purgativ ușor de luat este apa amară Franz Josef, care mai mult de douăzeci de ani se bucură...

Congresul internațional al ziaristilor s'a deschis în Roma alături, fiind prezent la ședința de deschidere regele Umberto...

În Mogos-Miclești, în noaptea de 29 Martie a ars școala română...

Singurul mijloc natural purgativ ușor de luat este apa amară Franz Josef, care mai mult de douăzeci de ani se bucură...

Congresul internațional al ziaristilor s'a deschis în Roma alături, fiind prezent la ședința de deschidere regele Umberto...

În Mogos-Miclești, în noaptea de 29 Martie a ars școala română...

Singurul mijloc natural purgativ ușor de luat este apa amară Franz Josef, care mai mult de douăzeci de ani se bucură...

Congresul internațional al ziaristilor s'a deschis în Roma alături, fiind prezent la ședința de deschidere regele Umberto...

În Mogos-Miclești, în noaptea de 29 Martie a ars școala română...

'ENCICLOPEDIA ROMÂNĂ' editată sub auspiciile și din însărcinarea 'Asociației pentru literatura română și cultura poporului român'.

Dr. Corneliu Diaconovich, prim-secretar Asociației.

A apărut fasc. XIII. Al acestei mari publicații, cuprinzând articolele Docan-Emeri, la olaltă peste o mie...

Abonamentele se fac la W. Krafft în Sibiu (deposit general pentru România: E. Storck, București)...

'Naționalitatea'. Societatea noastră 'Tipografia' a scos într-o elegantă broșură interesantul studiu...

La reprezentație a asistat și M. Sa Regina, augusta Carmen Sylva. Succesul a fost complet.

Comedia 'Gărgăuniu dragostei', care s'a reprezentat Marți pe scena 'Teatrului Național'...

Piesa nu are, negreșit, viciunea dialogului inerent vorbirii Bucureșteanului...

În Mogos-Miclești, în noaptea de 29 Martie a ars școala română...

Singurul mijloc natural purgativ ușor de luat este apa amară Franz Josef, care mai mult de douăzeci de ani se bucură...

Congresul internațional al ziaristilor s'a deschis în Roma alături, fiind prezent la ședința de deschidere regele Umberto...

În Mogos-Miclești, în noaptea de 29 Martie a ars școala română...

Singurul mijloc natural purgativ ușor de luat este apa amară Franz Josef, care mai mult de douăzeci de ani se bucură...

Congresul internațional al ziaristilor s'a deschis în Roma alături, fiind prezent la ședința de deschidere regele Umberto...

În Mogos-Miclești, în noaptea de 29 Martie a ars școala română...

Singurul mijloc natural purgativ ușor de luat este apa amară Franz Josef, care mai mult de douăzeci de ani se bucură...

Congresul internațional al ziaristilor s'a deschis în Roma alături, fiind prezent la ședința de deschidere regele Umberto...

În Mogos-Miclești, în noaptea de 29 Martie a ars școala română...

Singurul mijloc natural purgativ ușor de luat este apa amară Franz Josef, care mai mult de douăzeci de ani se bucură...

Congresul internațional al ziaristilor s'a deschis în Roma alături, fiind prezent la ședința de deschidere regele Umberto...

În Mogos-Miclești, în noaptea de 29 Martie a ars școala română...

Singurul mijloc natural purgativ ușor de luat este apa amară Franz Josef, care mai mult de douăzeci de ani se bucură...

Congresul internațional al ziaristilor s'a deschis în Roma alături, fiind prezent la ședința de deschidere regele Umberto...

În Mogos-Miclești, în noaptea de 29 Martie a ars școala română...

Singurul mijloc natural purgativ ușor de luat este apa amară Franz Josef, care mai mult de douăzeci de ani se bucură...

Congresul internațional al ziaristilor s'a deschis în Roma alături, fiind prezent la ședința de deschidere regele Umberto...

Bursa de marfuri din Budapesta de la 6 Aprilie n. 1899

Table with columns for Sămințe, Grâu, Secară, Orz, Ovės, Cucuruz, Meiu, Hrișcă, etc. and sub-tables for Soiu and diverse products.

Cursul pietii din Sibiu.

Table listing market prices for various goods like Hârtie-monetă, Lire turcești, Imperial, etc.

Bursa de Budapesta.

Table listing exchange rates and prices for various currencies and commodities in Budapest.

Bursa de Viena.

Table listing exchange rates and prices for various currencies and commodities in Vienna.

Bursa de București.

Table listing exchange rates and prices for various currencies and commodities in Bucharest.

Advertisement for 'Cure naturale (fără medicamente)' by Thure Brandt, including details about the institute and contact information.

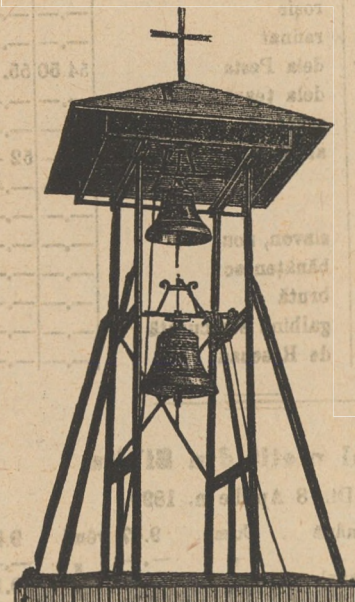
Advertisement for 'Apa amară purgativă 'Francisc Iosif'' by Dr. Purjesz Zsigmond, detailing its benefits and availability.

Și cel mai neglijent om
e silit să-și conserve dinții. Eu îi recomand

Sarg's
Kalodont

drept cel mai bun mijloc. Garantat calitatea cea mai bună și proaspătă.
Depozitul principal în Sibiu la: [87] 1-6
Parfumeria Meltzer, Gustav Meltzer,
strada Cisnădiei, (edificiul comandei de corp). fabrică de săpun și lumini, strada Gușteriței.

Turnătorie de clopote și fabrică de scaune de fer pentru clopote
Antoniou Novotny
în Timișoara-Fabric, [8] 8-24

se recomandă spre pregătirea clopotelor noue, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioase, pe lângă garanția de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fer bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în ori-ce parte, îndată-ce clopotele sînt bătute de o lăture prin ceea-ce sînt mântuite de crepare.

Cu deosebire recomănd
+ clopote patentate găurite +
de mine inventate și mai de multe-ori premiate, cari au un ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă decăt clopotele turnate după sistemul vechiu, așa, că un clopot patentat cu 300 kg. este egal în tonul unui clopot de 400 kg. făcut după sistemul vechiu.

Mai departe se recomăndă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — spre preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut. — ca și spre turnarea de toace de metal. Clopote în greutate de 300 kg. și mai jos se află totdeauna gata în magazin.

La expozițiunea millenară în Budapesta 1896 premiat cu medalia cea mare millenară.
Preț-curenturi ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco.

Prăvălia „Mercur“,
societate comercială pe acții în Dej,

aduce la cunoștința on. public român, că pentru sezonul de primăvară se poate căpăta cu cele mai modeste prețuri:

Stofe pentru dame indigene și franceze, cretone atlas-satiniuri, batisturi în culori și desemnuri diferite zephyruri, oxforturi și canafasuri. Tot soiul de pânză și chifone pentru albituri.

Stofe bărbătești indigene și engleze dela cele mai renumite fabrici

Papuci (ghete) și galoci pentru bărbați, dame și copii.

Pălării pentru bărbați și copii în faconurile cele mai noue și pălării preoțești Plapoane de chașmir, atlas și rong mari și pentru copii. Foarte frumoase covoare de spargă, tapestri și persiane.

Mare deposit de bumbacuri de brodat, împletit și tot

Rum veritabil, englez, de Cuba și Jamaica.

Vinuri naturale de masă, friptură și desert.

Vinderea se face în mare și în detaliu cu cea mai mare promptitudine.

[86] 5-5

Diracțiunea.

soiul de urzit și bătut, alb galbin și colorat, direct importat din cele mai renumite fabrici din parie și străinătate:

În branza ferdriet:

Toate soiurile de penți și ruzi, precum și fer pentru unelte agricole. Unelte pentru fauri, lăcătari și măsari. Diferite cuptoare și tinichea neagră și albă.

În băcănie: O mulțime de soiuri de cafea, orezuri japoneze, italiene și indigene. Lumini de masă și biserică Uleuri de masline etc. Diferite culori în firnis în dose de 1/4, 1/2 și 1 chlg., feștea pentru padimenturi etc. Recusite de școală, tăbliț, caiete etc.

Publicațiune.

Martii, 25 Aprilie 1899, la 9 ore a. m., în edificiul plebaniei rom-cat din loc, Piațamare nr. 2, se vor vinde la licitație publică mai multe diferite obiecte, și anume:

- 50 bancă vechi de școală,
- 10 stelaje pentru cărți,
- 5 catedre de școală,
- 5 dulapuri pentru scrisori,
- 5 mese,
- 10 uși împreună cu cupțuseala,
- 16 ferestri de sticlă duple,
- 6 scaune,
- 10 table de scris, școlare, împreună cu pedestalurile lor,
- 20 petri de uscioruri și alte diferite obiecte nespecificate, ca de ex. podele și diferite scânduri.

Fiecare cumpărător e obligat a dispune trans.ortarea imediată a obiectelor cumpărate Sibiu, 28 Februarie 1899.

Oficiul parochial orașenesc,
[119] 1-3 rom-cat.

Preț-curent
despre

Recusite de edilitate
(pentru construi de ediții).

Ediția cea mai nouă
bogat ilustrată. [118] 2-3

Se poate căpăta gratis și franco.

Anton Eichler,
Viena, IV/1., Belvedergasse.

Provisiune mare

prim-se agenți activi și solizi, cari se vor înd-letnici cu vînzarea de losuri îngăduite prin lege, pe lângă plățirea în rate lunare pentru o mare cassă de bancă (societate pe acții). [79] 3-5

Oferte se se adresează sub „Mercator“ la Bernhard Eckstein, Anonc-Exped., Budapesta, V., Badgasse 4.

Emil Schumann,
în Pirna a./E.

renumital prășitor și dreșeur de canari. Premiat cu cele mai înalte distincțiuni. Trimite pe lângă garanția completă a transportului și a glasului canariilor 8 10, 12, 15 20 mărci. Femeiuste de prășili a 1.50 mărci. Instrucțiune pentru prășila 50 pfenici în marce postale. [2889] 3-3

Transportul pe lângă rambursă.

„Tipografa“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Se află de vînzare:

George du Maurier

TRILBY.

ÎN ROMANEȘTE
DE
AFIN DE LA TUSCIA.

Prețul 1 fl. v. a plus 5 cr. porto.

„Tipografa“, soc. pe acțiuni în Sibiu.

Se află de vînzare:

HOMO SUM.

ROMAN
DE
GEORGE EBERS.

Prețul 1 fl. sau 2 lei 50 bani.

Comande se pot face la

„Tipografa“,
soc pe acțiuni în Sibiu.

Cel mai mare câștig

in cas norocos

1.000,000 coroane.

Consemnarea
tuturor oelor 50.000 oăștiguri.

Cel mai mare câștig în cas norocos

1.000,000 Kronen.

Special stind die Gewinne wie folgt eingetheilt.

	Kronen
1 Prämie mit	600000
1 500.	400000
1 „	200000
2 „	100000
1 „	90000
1 „	80000
1 „	70000
2 „	60000
1 „	40000
5 „	30000
1 „	25000
7 „	20000
3 „	15000
31 „	10000
67 „	5000
3 „	3000
432 „	2000
763 „	1000
1238 „	500
90 „	300
31700 „	200
3900 „	170
4900 „	130
50 „	100
3900 „	80
2900 „	40
50,000 Gew. u. Pr. im Belrage	13.160,000

în Baar zahlbar.

A patra loterie de clasă reg. ungară, se va începe cât mai curînd. Ea cuprinde

100.000 și **50.000**
losuri originale și câștiguri în bani

așadar jumătate dintre losurile existente trebuie să fie scoase conform listei alăturat și șansele de câștig, după-cum în general e cunoscut sînt enorm de mari.

De tot vin treisprezece milioane 160.000 coroane la sigura sortire. Câștigul cel mai mare în cazul cel mai norocos e

un milion coroane.

La comandă grabnică se primesc încredințări pentru losuri originale după prețul stabilit:

întregi losuri orig. de cl. I. fi 6. —
jumătate de „ „ „ „ „ 3. —
pătrare „ „ „ „ „ 1.50
optime „ „ „ „ „ 0.75

cari se trimit prin rambursă sau după trimiterea înainte a prețului. Conspete oficioase despre câștigurile trase la sortire se vor trimite stimaților noștri clienți îndată după efectuarea t agerei; proiecte oficioase se trimit gratis. Tragerile se fac în public sub inspecțiunea guvernului reg. ung.

Ne rugăm a trimite comăndele cel mult până în [94] 5-12

17 Aprilie a. c.,

direct la adresa noastră

A. Török & Comp.,

prim-colectorii

ai loteriei de clasă priv. reg. ung.

Budapesta, V. (Váci-Körut 4/A).

Câștiguri multe și foarte mari am solvit până acum on. noștri clienți și anume în scurt timp suma de peste un milion și jumătate coroane.

Epistolă de comandă pentru a fi tălătat. Dilor **A. Török & Comp., Budapesta.**

Mă rog să-mi trimiteți losuri originale a loteriei reg. ung. priv. de clasă I. pe lângă planul oficios.

Competența de fi. se va ridica cu rambursă. Ce nu e de lipsă urmează cu asigăne postale. Se se șteargă.

Adresa exactă:

„Foaia Poporului“

este cea mai bună și mai ieftină gazetă poporală.

„Foaia Poporului“

ese în fiecare Duminecă, în format cuart mare, cu cuprins bogat politic-național, economic, literar, informativ etc. și cu ilustrațiuni.

Pentru-ca fiecare știutor de carte se poată abona această foaie

„Foaia Poporului“

va costa numai 2 fl. pe anul întreg sau 1 fl. pe jumătate de an.

Abonamentele se fac de-adreptul sau prin mandate postale la

„Tipografa“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Descrierea Ardealului.

Cine voește să cunoască frumoasa țeara a Ardealului, și cu deosebire Munții Apuseni, patria lui Horia și Ianou, să cetească scrierile lui Silvestru Moldovan anume:

Țeara-Noastră,

descrierea părților sudice ale Transilvaniei și Valea-Murășului, apoi Zarandul și Munții-Apuseni,

Cu 9 ilustrațiuni și o schiță.

Descrierile sînt facute în fel de călătorie cu datinele și porturile Romanilor și cu multe legende despre dealuri, cetăți, isvoa-e ș. a.

Fiecare carte costă 1 fl. (și 5 cr. porto), în România 3 lei.

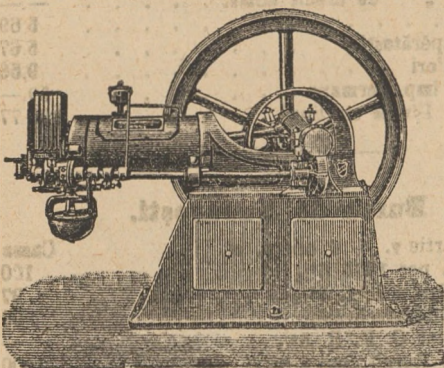
Toate ziarerele noastre au apreciat în cuvinte elogioase aceste descrieri, unicele ce le avem despre Transilvania în limba română.

„Liga română“, scrie între altele:

„Până astăzi n'a existat în limba română o descriere a acestor regiuni atât de interesante din mai multe puncte de vedere. Dl Silvestru Moldovan a răspuns deci prin această publicațiune unei trebuințe ce intră-adever se simția la noi. Sperăm, că publicul cetitor va face acestei scrieri primirea amabilă pe care o merită.

Comande se pot face la

„Tipografa“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Important pentru toți!

Prin scutirea legală de dare a benzinelui pentru lucrări industriale, precum și pentru economie este renumitul nostru

motor original „Otto“

pentru benzin

cea mai ieftină a putere motorică.

Langen & Wolf,

fabrică de motor,

Viena, X., Laxenburgerstrasse 53.

Locomobilul benzin „Otto“

este cea mai bună și cea mai ieftină putere motorică, pentru ori-care economi.

Fără mașinist, fără schintei, fără nici un pericol de foc.

Informațiuni, prospecte etc. gratis. [938] 47-52

Representant pentru Transilvania: **Andrei Török**, fabrică de mașini agricole, Sibiu.